

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2019. április 3.

Európai Számvevőszék: Az uniós program élelmiszersegélyt biztosít a leginkább rászorulóknak számára, a támogatás társadalmi befogadásra gyakorolt hatása azonban mindeddig nem volt kimutatható

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD) hozzájárul a szegénység enyhítését célzó tagállami szakpolitikákhoz, azonban főként élelmezési segélyeket támogat, és nem mindig irányul a szegénység legsúlyosabb formáira. „Átvezető” funkciója a társadalmi befogadás felé a számvevők szerint eddig nem volt kimutatható.

A FEAD alap 3,8 milliárd euró uniós támogatást nyújt a 2014–2020-as időszak egészére, és ezzel az összeggel nem csupán élelmezési segélyprogramként kíván működni, hanem arra is törekszik, hogy az anyagi támogatást személyre szabott társadalmi befogadási intézkedésekkel kíséresse. A számvevők megvizsgálták, hogy kialakítása révén a FEAD eredményes eszköznek bizonyult-e a leginkább rászorulóknak szegénységéből való kiemelésének és társadalmi befogadásának elősegítése terén az Európai Unióban. A programokat a következő tagállamokban ellenőrizték: Belgium, Cseh Köztársaság, Németország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Lengyelország, Románia és Szlovákia.

Noha egyértelműen a FEAD céljai közé tartozik a társadalmi befogadás erősítése is, a számvevők megállapítása szerint a program mégis elsősorban élelmezési segélyprogramként működik, hiszen költségvetésének 80%-át az ilyen típusú támogatásra fordítja. A leginkább rászorulókkal

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető [a Számvevőszék honlapján](#).

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

foglalkozó érdekeltek mindemellett nagyra értékelik a FEAD-ot, és a Számvevőszék is úgy véli, hogy a FEAD jelentős szerepet játszik mint élelmiszert és anyagi támogatást biztosító eszköz.

A számvevők kiemelik, hogy a FEAD kifejezetten a társadalmi befogadás elősegítésére is lehetőséget ad a tagállamoknak. Eddig azonban mindössze négy tagállam döntött úgy, hogy programjukban a társadalmi befogadással kapcsolatos intézkedésekre helyezik a hangsúlyt, ez pedig az alapból biztosított források nem több, mint 2,5%-át teszik ki. Hozzá kell tenni, hogy az ilyen intézkedések sikerét számszerűsített adatok hiányában nem lehet nyomon követni. A számvevők megállapítása szerint tehát egyelőre nem ismeretes, milyen mértékben járul hozzá az alap szegénység enyhítéséhez.

*„Az Európai Unió általános anyagi jóléte ellenére polgárainak majdnem egynegyede jelenleg is a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának van kitéve – **jelentette ki George Pufan, a jelentésért felelős számvevőszéki tag.** – A FEAD szakpolitikai eszköz ezt az elfogadhatatlan helyzetet kívánja kezelni, és mint ilyen, kedvező fogadtatásban részesül. Ahhoz azonban, hogy valóban eredményes lehessen és többletértéket nyújthasson, a támogatást egyértelműen a leginkább rászorulóknak, illetve a szegénység legsúlyosabb formáiban élőknek kell nyújtani.”*

A támogatások célirányosítása alapvető fontosságú, kiváltképpen mert korlátozottak a költségvetési források. A célokra való összpontosítás elősegíti az intézkedések hatásának növelését és megkönnyíti az eredmények nyomon követését. A célokat azonban nem mindig határozzák meg, és a vizsgált tagállamok fele a támogatást nem irányítja egy konkrét kiszolgáltatott vagy szegénységben élő csoportra. A számvevők arra figyelmeztetnek, hogy mindez a pénzforrások szétaprózódásához vezethet.

A 2021–2027-es időszakra az Európai Bizottság azt javasolta, hogy a FEAD váljon az új Európai Szociális Alap Plusz (ESF+) részévé. Ezt szem előtt tartva a számvevők a következő ajánlásokat teszik a Bizottságnak és a tagállamoknak:

- az alapvető élelmezési segély vagy anyagi támogatás nyújtásakor célozzák meg jobban a leginkább rászorulókat;
- tartsák fenn a társadalmi befogadási intézkedéseket az alapvető anyagi támogatásban részesülő kedvezményezettek számára;
- javítsák a végső kedvezményezettek társadalmi befogadására irányuló értékelést.

A szerkesztők figyelmébe

A szegénység csökkentése az Európa 2020 stratégia egyik fő szakpolitikai eleme, a stratégia ugyanis a következőképpen fogalmazta meg egyik célját: 2008-hoz képest 2020-ra „legalább 20 millió ember esetében fel kell számolni a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatát”. 2017-ben 113 millió ember, azaz az Unió népességének 22,5%-a volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának. 2008-ban, amikor az Unió kitűzte a kiemelt célt, ez a szám 116 millió fő volt. A kockázat bizonyos konkrét csoportok, például a gyermekek és az időskorúak esetében a legnagyobb.

Már az 1980-as évek óta léteznek olyan uniós támogatási rendszerek, amelyek célja a leginkább rászorulókat támogatása. Az első ilyen támogatási rendszer a leginkább rászorulókat támogató uniós élelmiszerprogram (MDP) volt. 2014-ben kezdte meg működését a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD), amely számára a Bizottság 3,8 milliárd eurót irányzott elő a 2014–2020-as időszakra nézve. Ezt az összeget tagállami hozzájárulások is kiegészítik, így a teljes finanszírozási összeg 4,5 milliárd euró. A FEAD célja a mélyszegénység azon formáinak enyhítése (ilyen például a hajléktalanság, a gyermekszegénység és az élelmiszerhiány), amelyek a legnagyobb társadalmi kirekesztéshez vezetnek.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül. Ajánlásaink kedvező fogadtatása arról tanúskodik, hogy munkánk az uniós polgárok javát szolgálja.

„A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD) hasznos támogatást nyújt, de egyelőre nem állapítható meg, hogy valóban hozzájárul-e a szegénység csökkentéséhez” című, 5/2019. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven érhető el a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).